UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

mel.C.quõ,& quan.iud.canoniſtæ in c. conſuluit de
offi.deleg.Ange.in l.fundū,§. in uēdicatione,ff. de pi
gno.Roma.in l.1.ff.de arbit.in 5.col. & Moder. in c.
cū ceſſante col.7.de appell.Et hæc uera ſunt,ſiue fue-
rit abſolutoria ab obſeruatione iudicij pp inſtantiam
peremptā,ut in d.c.pen.& in d.l. properādū, §. & ſi q-
dē,& ibi gl.ſiue pp ineptā actionē propoſitā,ut in ca-
ſu d.c.examinata,ibiq; Ioā.mona.& alij,Spe.in tit.de
offi.iud.§.deſeruit uer quid ſi opponens.Archid.in §.
1.20.diſtin.ſiue fuerit abſolutoria ab obſeruatione iu
dicii pp libellū male cōceptū,uł nimis generalē,aut
incertum,uel propter abſentiā accuſatoris,uel acto-
ris,uel quia probatū nō fuiſſet, ad tradita per Bart.in
d.l.Titia per d.l.properādū, §. & ſi qdē, & per alia ab
ipſo allegata. Et in effectu illa eſt mere interloquu-
toria, qua lata iterum agi, uel accuſari poteſt,Bar. in
d.l.titia,& Ang. in conſ. 115. Secus ſi eſſet talis inter
loquutoria, quæ ſic finem controuerſiæ, & negotio
imponeret, ꝙ de cætero agi non poſſet, nā talis nō
diceretur mera interloquutoria, qa & ſi reſpectu or-
dinis diceretur interloquutoria, tamen reſpectu effe
ctus haberet effectum diffinitiuæ per Ang.in d.cōſi.
per Bar.in d.l.Titia,& per canoniſtas in d.c.examina
ta. Sed in terminis nr̄is ſentētia fuit lata ꝯ magiſtrū
Nicolaū,quia do. Ioānesantonius fuit abſolutus ab
obſeruatione iudicij cū reſeruatione,ꝙ ipſe magiſter
Nicolaus poſſit iterū agere,ergo illa fuit mera inter-
12 loquutoria.Et † q̃uis omnis interloquutoria poſſit di
ci hēre effectū diffinitiuæ,quia per eā diffinitur articu
lus,ſuper quo lata fuit, ut traditur per gl.in l.genera-
liter,C.de reb.cred.& in auth.de litigio.§.ad excludē
das,& Bal.in l.intra utile,ff.de mino. tamen in caſu,
quo iterū agi pōt,propter hoc nō dicetur diffinitiua,
ſed mera interloquutoria,alioquin nūquā dareť me-
ra interloquutoria,ut per Alex.in apoſtil.ad Bar.in d.
l.Titia,gl.no.in cle.fi.de appel. in gl.1.ubi ſentētia la-
ta ſuper exceptione dilatoria, ſiue peremptoria diciť
interloquutoria,& nō diffinitiua, q̃uis articulū exce-
ptionis diffiniat glo. in cle.1.in uer. diffinitiua de ſe-
queſtra.poſſ.& fructuū. ¶Non obſtāt allegata in con
trarium,& in primis illud,quod primo loco dicebať,
qm̄ rn̄ſio ex p̄dictis colligitur,nā † alia dr̄ eſſe interlo
quutoria nō mera, ſed potius mixta ex eo,quod ha-
bet nām diffinitiuæ, ut eſt illa, q̄ ēt fertur ab obſerua
tione iudicij,q̄ imponit finē controuerſiæ ita,ut am-
plius de cætero agi non poſſit,ut te abſoluo, qa tu ſol
uiſti,ut in caſu §.ſi. Inſti.de perpe. & tēpo.actio.idēq;
uoluit Ang.in d.conſi.115. in fi.uer. ꝙ abſolutoria ab
obſeruatione iudicii lata ex cā imponēte finē cōtro-
uerſiæ rōne ordinis eſt interlocutoria, & rōne effe-
ctus eſt diffinitiua: cum ergo ſapiat naturā ſubiecto-
rū,patet,ꝙ nō pōt dici,nec intelligi interloquutoria,
nec merè diffinitiua,arg.eorū,q̄ no.gl.magna in §. q̄-
dā,& ibi Dyn.Inſti.de act.& Ang.in cōſi. 114. alia dr̄
eſſe interloquutoria mera, qn̄ eſt abſolutoria ab ob-
ſeruatione iudicii cū reſeruatione iuris iterū agendi,
nā ex quo iterum agi pōt, non dr̄ diffinitiua, nec in-
terloquutoria habens effectū diffinitiuę,ſed mera in-
terloquutoria,ut per Bart.in d.l. Titia,cū ſimilib.quæ
Mod.in d.c.cū ceſſante allegāt. ¶Nō obſtat ſcđm de
ſententia,qua pronunciatur appellari poſſe, uel non
13 poſſe,ſeu appellationem eſſe deſertā,ꝙ dicatur inter
loquutoria habens effectum diffinitiuæ,† nā hoc in
hmōi ſententiis ſic latis eſt fatēdum, cū abſorbeant,
& perimant oē ius illius,contra quem ferūtur,ad tra-
dita p Alex.poſt Bar. & alios in l.properādū in princ.
in 5.col.C.de iudi.& iō ſequitur, hmōi ſententiā po-
tius dici mixtā,hoc eſt interloquutoriā habentē effe-
ctū diffinitiuæ,quia finē controuerſiæ imponit d. gl.
Inſti.de perpet.& tempo.actio. in fin. & per Barto.&
Alex.in d.l.Titia.¶Non obſtat tertium, ꝙ & ſi ſentē
tia poſſit dici diffinitiua, non tamen dici debet,inſtā
tiam deſertam,ſeu peremptam eſſe propter proteſta-
tiones factas,qm̄ reſpondetur,ꝙ proteſtationes factę
nō releuant,ex quo non fuerunt factæ, forma ſtatuti
obſeruata, prout debuit ad unguē obſeruari ad hoc,
14 ut prodeſſe poſſent, † omiſſio.n.formæ facit actū ha-
beri pro non facto & reddit actum ipſo iure nullum,
l.iulianus,§.ſi quis rem.ff.ad exhiben.& hr̄ plenè in l.
1.ff.de liber.& poſthu.ī c in cauſis,de offi.deleg. & in
c.cum dilecta,de reſcrip.¶Ad id, quod dicebatur,tē-
pus infirmitatis eſſe deducendum, dici pōt infirmita
tem non fuiſſe probatā,uel non eo mō, quo ex ſtatu-
ti diſpōne probari debuit, item non cucurriſſe tm̄ tē-
pus infirmitatis,per quod dici potuerit, inſtātiā non
fuiſſe peremptam. ¶Non obſtat quintū,ꝙ poſito ēt
lapſum eſſe tempus inſtātiæ,ſtatutariæ tamē propter
hoc dici nō pōt inſtātia perempta, quin poſt lapſum
15 illius tēporis cā expediri potuerit,quia rn̄deť, ꝙ † cū
inſtātia ſtatuti dicatur ſubrogata in locū inſtātiæ iu-
ris cōis ad ea,q̄ hn̄r per Alex. & alios doc. in d.l.pro-
perādum in princ in 2.col. & per Abb. & alios in d.c.
in cauſis,& in c. uenerabilis,de iudi.& in dubio inſtā
tia ſtatuti cenſeatur,& dicatur præfixa nō iudicij, ſed
cauſæ,& inſtātiæ ad tradita latè per Alex.in d.l.prope
rādum in prin. in pen.col. & per doc.in locis proxi-
mè allegatis, ſequitur, ꝙ ſicut per lapſum inſtantiæ,
ſeu tēporis à iure cōi præfixi inſtātia diceretur eē de
ſerta,& perempta, ita per lapſum tēporis à ſtatuto p̄-
fixū, ut uolunt oēs, & magis cōiter in locis proximè
16 allegatis.Non † obſtat,ſemper in dubio fauendū eſſe
inſtantię,quia hoc eſt uerū,quādo eſſemus in dubio,
ſed quādo clarū,certūq; eſſet tempus præfixū inſtan-
tiæ fuiſſe elapſum, tūc imputandū eſſet illi,qui tēpus
labi permiſiſſet,d.l.properādū.& c.cū ſit, de appel.nā
in incertis,& non in certis locus eſt cōiecturis,l.con-
tinuus,§.cū ita,ff.de uerb.oblig.& ex his concluden-
17 dum eſt, † ſentētiam ultimo loco latā ad fauorē ma-
giſtri Nicolai fuiſſe nullam, ex quo fuit poſt lapſum
inſtantiæ lata ad fauorem illius,contra quem inſtan
tia lapſa, & deſerta erat, per ea,q̄ uolunt Alex. & alij
in d.l. properādum,in prin.& ipſe Alex.in conſi.33.
uolu.1.Et cum prius de deſertione, ac peremptione
inſtantiæ ſit diſcutiendum,aliter ſuper meritis cauſæ
non eſſe inſiſtendum arbitror. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Sententia lata contra minorem indefenſum non habentem curato rem legitimum eſt nulla.*

2 *Curator ad litem à quo iudice minori dari debeat,& num. 14.& 17.uſque ad num. 23.*

3 *Hæc uerba acta,facta,& geſta comprehendunt ea,quæ ſunt uoluntariæ,& contentioſæ iuriſdictionis.*

4 *Iuriſdictionis defectus maior eſt quolibet alio defectu.*

Sententia lata à iudice falſo delegato nō pōt cōfirmari p iudicē ordinariū,cuius uices ille falſo gerebat, ēt ſi ab omnibus pro iudice communiter reputaretur. Secus in iudice ordinario,nu. 13.

5 *Viceptās,Vicegerēs,et ſimiles quā ptātem,et iuriſdictionē hēant.*

6 *Iuriſdictio ordinaria etiam à populo datur,& transfertur.*

7 *Mercatorum uniuerſitas non poteſt plus iuris transferre,nec maiorem poteſtatem faciendi iudices habet, quàm totus populus.*

8 *Iudex ordinarius quando in ciuitate deficit, iuriſdictio apud populum,& decurione remanet.*

9 *Acta,& Geſta facta coram iudice incompetenti quando ualeant.*

10 *Papa per ſe abſque alia cauſæ cognitione confirmare poteſt iudicialia,& facta in iudicio,quæ in ſe nulla eßent.*

11 *Sententia lata ab eo, qui iudex communiter reputatur,confirmata à principe ualet.*

12 *Prælati falſi intruſi geſta, & acta quando ualeant,et quando nō.*

15 *Curator ad litem minori datus coram uno iudice an ſit ſufficiens ad aliam litem coràm alio iudice,et nume. 18.uſq; ad nu. 23.*

16 *Curę datio ab incompetenti iudice facta ualet, quando curator datus illi conſenſit, & ſe adminiſtrationi curæ immiſcuit.*
18 *Curatorem ſaltem generalem ad omnes cauſas, & lites habenti non eſt dandus alius curator ad certam litem, niſi primo remoto cum cauſæ cognitione.*
19 *Curator generalis ad omnes cauſas, & lites eſt ſufficiens ad comparendum pro minore coràm quocunque iudice.*
20 *Iudicis geſta ratione perſonæ ſubiectæ, extendunt etiam effectum ſuum ad res, & cauſas, quæ non ſunt de ſua iuriſdictione.*
21 *Iudex ratione perſonæ ſubiectæ pronunciat aliquem eſſe mittendũ in poſſeſſionem bonorum extra ſuum territorium poſitorum.*
22 *Sententia condemnatoria lata à iudice habente iuriſdõnem ratione perſonæ poteſt de mandato illius in bonis poſitis in alieno territorio exequutioni mandari.*
Et quis tunc exequatur.
23 *Pupillo ſeculari clericus à quo iudice in tutorem dari poſſit.*
24 *Miſſus in tenutam auctoritate iudicis ſolo animo ius adeptum ex illa tenuta retinet, & quomodo illud amittat.*
25 *Pignus iudiciale quod ſit, et quomodo in eo procedatur, & n. 27.*
26 *Pignus prætoriũ quod ſit, & quomodo in eo procedatur, & n. 27.*
28 *Minori etiam currunt tempora data ad appellandum, quando is habuit curatorem, qui ſit ſoluendo, & qui ſcientiam de ſententia habuit.*
Et an ei tunc aduerſus lapſum huius temporis reſtitutio in integrum detur, num. 30.
29 *Minor aduerſus ſententiam, quæ in rem iudicatam tranſiuit, reſtituitur, ſi probet ſe ex ea fuiſſe enormiter læſum, & nu. 33.*
Et an læſio ex lapſu temporis dati ad appellandũ probetur nu. 31.
32 *Sententia eodem tempore non poteſt per uiam appellationis, & reſtitutionis in integrum reſcindi.*
34 *Teſtes ſuper probatione ualoris, & pretij ſi uarient, quibus ſit ſtandum.*
35 *Pretium, et ualor melius probatur per æſtimatores à iudice aſſumptos, quàm per teſtes examinatos.*
36 *Teſtibus negantibus quando ita credatur, ſicut affirmantibus.*

EPITOME.

SENTENTIAM latam cõtra minorem ualuiſſe, etiam ſi curator illius ad lites, & cauſas non a iudice ſpeciali illius cauſę datus fuiſſet, ſed à iudice loci ordinario tempore dati curatoris incompetenti, ſi tunc publicè, & cõiter iudex competens reputabatur, & poſtea per principem omnia acta, & geſta in iudicijs, & quibuſcunque cauſis cõfirmata fuerunt, hic ꝓbat̃.

Sententia adiudicationis rei, cuius tenuta cõmiſſa fuerat, ꝙ abſque nouo proceſſu etiam poſt lapſum biennij à die commiſſæ tenutæ ualuerit, hic oſtẽdit̃.

CONSILIVM CII.

OMISSIS hinc inde argumentationibus, breuius, q̃ fieri poterit, dubitationibus, & difficultatibus ſubtiliter conſideratis, atque propoſitis pro ingenij mei uiribus reſpondere conabor, ſolum in ijs inſiſtẽdo, quæ maiorem habebunt dubõnem. Plura itaq; opponuntur contra ſententiã adiudicationis latã in fauorem illorum, de Cataneis pro exequutione cuiuſdã literæ cambij contra hæredes Ludouici de Baueria, & ꝯñr contra do. Sfortiam de Volta hæredem in ef-
1 fectu dicti Ludouici. Et in primis, ꝙ † ſententia dicit̃
nulla ex eo, ꝙ fuit lata contra dictũ do. Sfortiã minorem, & indefenſum non habentem curatorẽ ſaltem legitimũ, l. 1. & ibi docto. C. qui legi. perſ. cũ ſimil. Curator. n. qui ad defenſionem dicti minoris cõparuit, datus fuit à quodã conſeruatore iuſtitiæ, ſeu Vicepoteſtate ciuitatis Bononiæ tp̃e interdicti notorij, qui erat iudex incõpetens, & ius dandi curatorem nõ habebat, cũ rõne interdicti nullã hẽret iuriſdõnẽ, & eẽt intruſus in officio, ac deputatus ab ijs, qui eũ deputandi, & eligendi ius, & ptãtem non habebãt, & poſito,
2 ꝙ † iuriſdõnẽ, & ptãtem habuiſſet, non tamen aptã

ad dandum curatorem minori in cauſis literæ cambij, ſuper quibus certus eſt iudex deputatus, [...] iudex mercatorum, & propterea ad cãm literæ curator minori dari debuit à iudice mercatorum, coràm quo lis agi debebat, & non ab alio per te[...] cũ ibi not. de iudi. in 6. & l. fi. §. 1. C. de admin[...] multis ſi. ¶ Huic primo fundamento rñdet[...] ſtante confirmatione apoſtolica, qua confir[...] approbata fuerunt omnia, & ſingula acta, fa[...] ſta tp̃e interdicti inter quoſcũq; ĩ iudiciis, & [...] prophanis, beneficialibus, & mixtis actibus, [...] negotiis, uidentur ẽt confirmata illa, quæ a[...] cta fuerunt corã dicto do. Viceptãte, ſeu con[...]
3 re iuſtitiæ, qm̃ † ſub his uerbis acta, facta, & g[...]
ter quoſcũq; comprehenduntur ea, q̃ ſunt uo[...] & cõtentioſæ iuriſdõnis, ut in l. fi. & ibi Bal. C[...] ten. paſ. & eſt optimus tex ibiq; gl. in l. de cu[...] de curat. bon. dan. Nec placet reſponſio, ꝙ p[...] apoſtolicum fuerunt confirmata ſolum ea[...] ualida rõne interdicti, & non ex defectu i[...] ſed datio curatoris facta à conſeruatore iu[...] inualida ex defectu iuriſdõnis, ergo &c. [...]
4 eſt defectus iuriſdõnis, q̃ alius defectus, uel [...]
nè habetur in clem. 1. de re iud. & per Bal[...] col. uerſi. q̃ro, nunquid, C. ſi à non comp[...] ſententia lata à iudice falſo delegato no[...] mari, ſeu ratificari per iudicem ordinari[...] ces ille falſo gerebat, poſito, ꝙ cõiter ab[...] dice reputaretur, nã geſta ab illo non ualer[...] firmari poſſunt ad tradita per Inno. & An[...] dilecta, de reſcrip. & per Bar. in l. licet, ff. de [...] obſeruare, ff. de offi. proconſ. Quia reſpond[...] breue apoſtolicum fuerũt confirmata ẽt illa[...] fectu iuriſdõnis erant inualida, cum ſimplic[...] mẽtur omnia acta, & geſta inter qualcũq; in[...] & extra, & ſuper quibuſcunq; cauſis. ¶ Præte[...] interdicti ex uiribus monitorii in ciuitate Bo[...] oẽs iudices iuriſdõne carebant, ut in literis m[...] rii continetur, & prout notoriũ eſt, ergo ex p[...] ſequeretur, ꝙ per breue apoſtolicum, nihil, qu[...] in iudiciis actum, confirmaretur, cuius contra[...] men eſt uerum, ut in breui ꝯtinetur. Ruſus di[...] † ꝙ dictus do. conſeruator iuſtitiæ, ſeu do. Vi[...]
5 haberet eam iuriſdõnẽ, qualem cęteri iudices [...]
& deputati à populo, ſeu à certa parte po[...] bant, nam ex quo is fuit electus ad illud offi[...] cum Ptãtis, ſequitur, ꝙ eãdem habebat iu[...] quam Ptãs habuiſſet, quia ſubrogatum ſa[...] eius, in cuius locum ſubrogatur, l. ſi eum, [...] riarum, ff. ſi quis cau. & ad propoſitum no[...] ſeruit, id quod uoluit Bar. in l. filius, ff. de leg[...] refert, & ſequitur Alex. in rub. ff. de off. eius, [...] eſt iuriſ. qui dixit, ꝙ uicegerens, ut uicerector, [...] cepoteſtas cõſtitutus ab eo, cuius uices gerit, [...] det immunitate eius, cuius uices gerit, ſed ſi [...] ſtitutus à ſuperiore, uel ab uniuerſitate in lo[...] mortui, uel abſentis, uel aliter deficientis, hic [...] immunitate, & iuriſdictionem ordinariam, [...] habet, quam haberet ille, cuius uices gerit, l. fi. C[...] gni. ordo ſerue. lib. 12. & l. 2. C. de offi. eius, qu[...] alte. ge. & ideò talis uicegerens, ſeu uicepo[...] uniuerſitate, uel à ſuperiore conſtitutus po[...] tutores, & curatores, ſicut potuiſſet ille, cu[...] gerit: ita expreſsè uoluit Bart. per illum tex. i[...] primis uerbis, ff. de tuto. & cura. dat. ab his. Sed [...] dominus conſeruator fuit in locum deficien[...] ſtatis electus, ut locum, & uices eius teneret, [...] uerſitate, hoc eſt à populo, ſeu ab eius con[...] uerſali, quod tunc omnes alios iudices c[...]
6 bat, & eligebat, nam † etiam populus iu[...]

nem ordinariam dat, & transfert, ut not. in l. & q̃a, ff.
de iuriſd. om. iud. Inn. in c. cum ab eccleſiarum, de of
fi. ord. & Spec. in ti. de offic. ord. §. conſtituit, ergo &c.
¶ Præterea tpe interdicti, ut notorium eſt, iudices, q̃
in ciuitate Bononiæ ius reddebant, ſolũ erant conſti-
tuti, & creati à populo, uel eius cõſilio, uel à certa par
te populi, ut ab uniuerſitate mercatorum, † qui mer
catores non habent per ſe maiorem ptãtẽ faciendi iu
dices, q̃ totus populus, ut in l. fi. ibiq; doc. C. de iuriſd.
om. iud. & in d. l. & quia cum alijs ſupra allegatis: er-
go ſequitur, quòd aut per breue apoſtolicum geſta
tunc tẽporis ab omnibus iudicibus fuerũt ꝯfirmata,
aut nulla geſta dicuntur confirmata, & ꝯñr idem dicẽ
dum eſt de geſtis, & actis factis corã do. Viceptãte, qđ
dr̃ de actis, & geſtis corã iudice mercatorum, & alijs
iudicibus, cũ oẽs ab eodem fonte emanauerint, nec
plus iuris tunc potuit transferre uniuerſitas mercato
rum, q̃ totus populus per ea, q̃ hñr per Bar. in l. omnes
populi, ff. de iuſti. & iur. iuncto, c. 2. de conſti. in 6. Itẽ
† quia qñ iudex ordinarius in ciuitate deficit iuriſdõ
apud populum, & decuriones remanet, Bar. in l. ubi,
ff. de tu. & curat. dat ab his. Nulli ãt dubiũ, ꝙ indiſtin-
ctè per breue apoſtolicũ cõfirmantur acta, & geſta in
iudicijs in quibuſcunq; cauſis, ergo dñr confirmari
acta q̃uolibet facta etiam corã dicto do. conſeruato-
re iuſtitiæ, ſeu do. Viceptãte: & hęc fuit principalis in
tentio ſupplicantium nomine totius populi Bono-
nienſis, ut etiam acta, & geſta facta corã dicto do. con
9 ſeruatore confirmarentur. ¶ Præterea † dictus do. cõ
ſeruator iuſtitiæ, ſeu do. Viceptãs, qui locum Poteſta
tis obtinebat, & qui à populo fuerat deputatus, & cõ-
ſtitutus, ut iuriſdõnẽ ordinariam haberet iuxta no. in
d. l. & quia, & per Bar. in l. filius, ff. de legat. cõiter ab
omnibus iudex ordinarius tenebatur, recognoſceba
tur, & reputabatur, ut notorium eſt; & ita in dubio
eſt præſumendum, ex quo à populo, & ab uniuerſita-
te fuit ad uniuerſitatem cauſarum deputatus, Bart. in
d. l. & quia: ergo ob cõem, & publicam utilitatẽ di-
cendum eſt, ꝙ geſta, & acta corã eo facta debent ua-
lere, & effectũ habere, q̃uis fortè in ueritate iudex nõ
eſſet, nec aliquam haberet iuriſdõnẽ, ſic. n. credentes
ad ita opinãdum ex iuſta cã inducebantur, tum quia
talis erat publicè conſtitutus, & deputatus à populo,
& à conſilio ciuitatis, quod locum ſuperioris in ciui-
tate tenebat, tum etiam quia omnes de populo ad il-
lum, ut ad iudicem ordinarium recurrebant per text.
in l. barbarius, ff. de offi. præt. & in l. ſi fortè. ff. de offic.
præſid. & per Inno. Anto. Abb. & alios, in c. cum dile
cta, de reſcrip. nam publica utilitas, & auctoritas ſu-
perioris operantur, ꝙ geſta, & acta facta corã iudice
incompetenti, & ſic coràm eo, qui in ueritate iudex
non erat, ualeant, ut in l. barbarius. ibiq; Bar. expreſ-
ſè, & latè etiam per doct. maximè Anto. & Abb. in d.
c. cum dilecta. Sed in caſu noſtro hæc concurrebãt,
quia plures proceſſus plurium, ac diuerſarum perſo-
narum fuerunt corã dicto do. Viceptãte facti, ac etiã
auctoritas ſuperioris, hoc eſt Regiminis, & domino-
rum Antianorum, qui locum ſuperioris tunc tempo
ris in ciuitate tenebant, & in quaſi poſſeſſione ſupe-
rioritatis erant, ut notorium eſt, quod ſufficit, ut in
hac cã aliàs plenè fuit ſcriptum, & probatũ, & optimè
faciunt not. per Inno. in c. cũ ſuper de offi. deleg. & p
Archid. in c. nõne, 8. q. 4. per illũ tex. ubi in terminis
noſtris ſufficit, quẽ gerere iuriſdõnẽ ordinariã, ſeu eẽ
in quaſi poſſeſſione ſuperioritatis adeò, ꝙ ſubditus
non poſſit, ſeu audeat aliquid opponere, & hr̃ p Spec.
in tit. de exequu. ſent. in §. 1. col. 3. & tanto magis prę-
dicta procedunt, & uerificãtur, ex quo ultra præmiſſa
ſuperuenit poſtea cõfirmatio Papæ gñalis per breue
apoſtolicũ, p quã ſimpliciter, indiſtinctè, & gñaliter
omnia acta, & geſta in iudicijs confirmata fuerunt,
nam ex hoc magis dicentur etiã confirmata acta, &
geſta corã dicto do. conſeruatore, q̃uis antea eẽnt in-
10 ualida, & nulla, quia † Papa per ſe, & abſq; alia cauſæ
cognitione põt confirmare iudicialia, & facta in iu-
dicio, q̃ in ſe nulla eſſent, Inno. Abb. & alij, in c. 2. de
11 confir. uti. uel inuti. Itẽ † ſententia lata ab eo, q̃ cõiter
iudex reputabatur, abſq; dubio tenet, qñ fuit à princi
pe confirmata, ut eſt gl no. in §. tria, in uer. dũ parare-
tur, 3. q. 7. Ex quibus apparet, ꝙ not. per Pau. de Caſt.
in l. ſi urbana, ff. de cond. indeb. non obſtant, ſed po-
12 tius ad p̃dicta faciunt. Præterea † Pau. de Caſtr. & alii
loquuntur, qñ p̄latus de facto abſq; alicuius auctori-
tate eẽt intruſus, ſecus eẽt, ſi nõ de facto, nec propria
auctoritate, ſed auctoritate alicuius ſuperioris, uel
eius, qui erat in quaſi poſſeſſione ſuperioritatis, quis
fuiſſet intruſus, nã abſq; alia confirmatione ſuperio-
ris ualeret id, qđ ab intruſo factũ fuiſſet, ſi illud erat,
de iis, q̃ ſunt neceſſaria, non ãt mere uolũtaria: ita eſt
de mente Bar. in d. l. barbarius, col. 7. uerſi. ſed quid di
cemus. Accedat ad hæc, ꝙ Paul. de Ca. & alii, in d. l. ſi
urbana loquuntur in iis, q̃ fiunt, & expediuntur p uiã
ſimplicis conſenſus partiũ, ut eſt ſoluere, uel contra-
here, non ãt per uiã, ſeu modũ iuriſdõnis, inter q̃ eſt
maxima differentia, nã illa, q̃ fiunt per uiã iuriſdõnis,
ad hoc, ut ualeant, ſatis eſt fieri corã eo, qui publicè,
& cõiter iudex ordinarius reputaĩ, ut ſupra q̃uis diu
in officio non ſteterit, uel ẽt non fuerit poſtea confir-
matus, ut ſupra dixi: ita eſt expreſsè de mente Bar. in
d. l. barbarius, in 7. col. in d. uerſi. ſed quid dicemus,
ergo cũ ſint diuerſa, non eſt de uno ad aliud arguen-
dũ iurib. uulgarib. Nec repugnant, not. per Innocẽ. &
Anto. in d. c. cum dilecta, per Bar. in l. licet, ff. de iud.
& in l. obſeruare, ff. de offi. proconſ. & per Bald. in l. 1.
13 C. ſi à non compet. iud. qm̃ † illa procedunt in eo, q̃
ſe tanq̃ iudicem delegatũ gerebat, nam quamuis cõi
opi. iudex delegatus reputaretur, tamen geſta coràm
eo nõ ualent, ſecus eſt in iudice ordinario, ſeu in eo,
qui iudex ordinarius cõiter reputabaĩ, ut ibi declarãt
doc. ¶ Aliud ſit maximũ fundamẽtũ ad docẽdũ, ſen-
tẽtiã eẽ nullã, ꝙ poſito, dictũ do. cõſeruatorẽ habuiſ-
ſe iuriſdõnẽ, & ptãtẽ dãdi ẽt curatores, tñ in pñti cã li
teræ cãbij, & in depẽdẽtib. ab ea curator dãdus erat à
iudice mercatorũ, qui in dictis cauſis iudex eſt ſpãlis,
14 qm̃ † curator ad litẽ dãdus eſt ab illo iudice, coràm
quo lis dẽt agitari, l. fi. §. 1. C. de admi. tut. c. fin. §. 1. de
iud. in 6. & doc. ubiq;, & Bar. ĩl. 1. ff. de tut. & cur. dat.
15 ab his. † Præterea q̃uis minori fuerit datus curator
corã uno iudice ad litẽ, & cãm, & ſic quoad unũ forũ
cẽſeaĩ habilitatus, nõ tamẽ quoad aliũ, & quoad aliã
cãm cẽſeĩ habilitatus, de qua corã eo, qui curatorem
dedit, cognoſci nõ poterat ad tradita p Anch. Dom.
& alios, in d. c. fi. §. 1. & faciũt no. per Bar. in l. 1. C. de
ſum. Tri. & fi cath. in 15. col. & c. p uenerabilẽ, qui fil.
ſint leg. & iõ neceſſe erat dari curatorẽ minori ẽt per
iudicẽ mercatorũ ad litẽ, & cãm lr̃æ cãbij, uel ad cau
ſam ab ea depẽdẽtẽ, ut ſentit Bal. in l. generaliter, C.
de epiſ. & cler. ¶ Sed prædictis multipliciter rñdetur,
& primo, ꝙ dato, ſed non conceſſo, dictũ do. conſer-
uatorem non habere ius dandi curatorem ad litem
literæ cambii, & ſic in hoc eſſet incompetens, tamen
16 † ex quo curator datus ab eo decreto, & dationi con
ſenſit, & ſe adminiſtrationi curæ ĩmiſcuit, datio erit
ualida, & tenebit, ut in ſimili uoluit gl. no. in l. diuus,
ff. de tuto. & curato. dat. ab his, & habetur per Salice.
in l. neque, C. qui dari tuto. uel curato. poſſ. in fin.
uerb. per illam gloſſam. Secundo reſpondetur, quòd
17 † curator ad cauſam, & litem poteſt ab illo iudice
dari, qui habet, de cauſa cognoſcere, etiam ſi il-
le aliàs regulariter eſſet incompetens, & ius dandi

non haberet,& ita loquuntur doct.per illũ tex.in d.l.
fi.§.1.ibiq́; Bal.& Salice.& Bar.in d.l.1.ff.de tut.& cu-
rat.dat.ab his,& hoc probat.tex.in d.c.fi.§.1.ibiq́; ſcri
bentes. Sed ꝙ curator ad litem,& cãm dari nõ poſſit
ẽt ab alio,qui non deberet de cã cognoſcere,dũmõ il
le regulariter eſſet iudex competens, & ius dãdi cura
tores haberet,illa iura,& doctores pręallegati hoc nõ
negant,dicunt.n.ꝙ iudex cauſæ, quamuis aliàs inha-
bilis,põt dare minori curatorem ad cãm , in qua eſt
iudex,ſed ꝙ alius non poſſit,nullus negat,ĩmo ſi do-
ctores,& maximè Bar.in d.l.1.rectè conſiderentur,in
nuunt ; ꝙ ad litem etiam certam poſſit dari curator
ab alio iudice, qui de iure ius dãdi habeat,ut quia mi
nor ſit ſibi rõne domicilij,& pſonę ſubiectus, iuxta l.
unicam,C.ubi petan.tuto.& d.l.1.& l.ius dandi,ff.de
tuto.& curat.dan.ab his: dicit.n. Bart.nota,ꝙ ille,cui
dandus eſt curator, debet eſſe de iuriſdõne illius,qui
dat curatorem: & iõ ſi pupillus,uel minor eſſet cleri-
cus, non poſſet ei dari curator à iudice ſeculari,ſed à
ſuo iudice eccleſiaſtico: in uno tamen caſu põt dare
curatorem ille,qui minorem ſub ſua iuriſdõne non
habet,hoc eſt, qñ corã non ſuo iudice litigaret,d.l.fi.
Et ſic Bar.ſentit, ꝙ licet iudex cauſæ , qui aliàs eſt iu-
dex competens,minori curatorem dare ualeat,tamẽ
ille etiam dare põt,qui regulariter , & de iure cõi ius
dandi habebat,ut quia erat ſuus iudex , & minor ſub
ſua iuriſdõne erat.Dicit etiam Spec.in tit.de curat.in
§.ut autem,iunctis dictis per eum in §. 1.ꝙ contra cu-
ratorem datum ad certam litem, & cãm non poſſunt
tot obijci,quot contra generalem curatorem oppo-
ni poſſunt,nam ad cãm , & litem dari põt à quolibet
iudice,ſub quo litigatur,ut ſupra ſecundum ipſum di
ctum fuit,in §.1.ubi uoluit curatorem dandum eſſe à
quolibet iudice habẽte iuriſdõnem in minorem . Et
Io.And.in d.§.ut autem,in addi.1.dicit,ꝙ ſi iudex mi
noris non poſſit dare curatorem propter difficultatẽ,
& impedimentum minoris,ut quia eſſet bannitus, &
ad iudicem ſuum propter uitæ periculum accedere
timeret,tunc curator non datur à iudice ſuo, qui ha-
bet minorem ſub ſua iuriſdõne rõne domicilij, & p-
ſonæ,ſed iudex cãę dabit illi curatorem , ergo innuit
ibi Io.And.ꝙ ceſſante neceſſitate,& periculo uitę cu
rator potuiſſet dari à iudice domicilij,quamuis cã ab
alio eſſet cognoſcenda. ¶ Tertio reſpondetur , & eſt
uera reſponſio,ꝙ iudex cãæ põt minori curatorẽ da-
re,qñ minor non haberet alium curatorem genera-
lem,uel ſpãlem datum ab alio iudice,qui regulariter
de iure ius dãdi habuiſſet; ita in terminis probat text.
in d.c.fi. §.1.iuncta gl.in uer.curatorem,& ibi ſumus
in caſu,in quo alius iudex, excepto delegato,uel ſub-
delegato,non poterat de cã cognoſcere, ut in c.2.de
offic.lega.Sed in caſu noſtro minori datus erat cura-
tor generalis ad omnes cãs,& lites,& ad alia negotia
per ſuum iudicem,qui ius dandi habebat,ut in inſtru
mento curæ continetur , ergo iudex cãæ , hoc eſt iu-
dex mercatorum non potuit alium curatorem ad il-
18 lam litem,& cãm certam dare,d.c.fi.cum gl.nã † ha-
benti curatorem ſaltem generalem ad omnes cãs, &
lites non eſt dandus alius curator ad certam litẽ,niſi
primo remoto,& cã cognita, l.curatorem,C.qui da-
re tuto.poſ.& l.cum ſemel,ff. de tutel.cum ibi no. Et
19 † ſufficit ad litem, & cãm, ꝙ minor habeat curatorẽ
generalem à ſuo iudice datum , quia ille curator erit
ſufficiens ad comparendũ pro minore corã quocũq;
iudice,l.in uniuerſis,C.qui da.tuto. poſ. & in d.c.fi.§.
1.in 1.& 2.reſpõ.ubi eſt text.q optimè facit ad caſum
noſtrum. ¶ Et ſequendo hanc concluſionem, quam
arbitror eſſe de mente iurium , non obſtant notata p
Bar.in l.1.C.de ſumma Trinit.& fide cath.& in c. per
uenerabilem,qui filij ſint legiti. per illum tex.ac etiã
eã, quæ uolunt Petrus de Anchara.& alij; i
c.fina. ac etiam Bartol. in dicta l.1.ff.de tuto
raro. dat. ab his , dicentes , quòd curator da
ab eo , qui iuriſdictionem in perſonam mino
bet, & ideò clerico curator à iudice ſecul
non poteſt , ergo in cauſis literarum camb
iudex mercatorum,qui in illis ſpãlis dr iudex
rem dare põt. Quia reſpõdetur primo prædict
procedere, quando eſſemus in caſu,in quo d
tore ipſi minori erat neceſſario prouidẽdum,
nec generalem , nec ſpãlem curatorem habe
tunc ipſi erat, de curatore prouidendũ à iudic
catorum , qui quoad cãm literæ cambij ſuus
erat,ſecus ſi minor haberet curatorem gener
ſpãlem datum à ſuo iudice ordinario , qui et
cã illa cognoſcere non poſſet,nam à iudice c
curator dari non debet,ut eſt caſus in d.c.fi.§
gl.Secundo dici põt,allegata ſuperius proce
ille,qui non eſſet iudex perſonæ minoris, n
cãæ, dediſſet curatorem generalem, uel ſpãl
tunc talis datio non ualeret , ſed curator à ſu
dandus eſſet,& hoc in caſu ad hoc,ut ſuus i
catur,ſatis eſt,ꝙ ſit iudex perſonę,quamuis
dex cãæ,& litis,nam datio curatoris facta
bit etiam quoad litẽ , & cãm, in qua ipſe i
tens non eſſet,ut in d.c.fi.§.1.ueluti ſupra
batur , in l.unica, ibiq; Bar.Salic. & alii,C
tut.debet.n principaliter eẽ in conſiderat
dex,qui dat curatorem generalem,ſit iude
non autẽ cãæ, & litis,qm qñ minor eſſet iu
ctus rõne perſonæ,& domicilij,& ab illo iu
datus curator generalis,talis dicetur etiam
tor quoad lites,& cãs alterius iudicis,uelut p
pulchrè declarat , & examinat Salicet. in d.l
20 Nec † eſt inconueniens,ꝙ geſta per unum iu
rõne ſubiectionis perſonæ extendant effectu
quoad res,& cãs,q̃ non ſunt de ſua iurisdõne,
gis puto,§. illud,ff.de rebus eorũ , & l.propter
21 §.licet,ff. de excuſa.tuto.Item † iudex rõne pe
ſubiectæ põt pronunciare aliquem immittend
in poſſeſſionem bonorum extra ſuum territo
ſitorum,Bar.in l.ſi unus, §.is,qui,ff.de bon.au
22 di.poſſi.& in l.1.ff.eod.tit.Item † ſententia con
natoria lata à iudice, qui iurisdõnem rõne pe
habet,poteſt de mandato illius exequutioni m
bonis poſitis in alieno territorio, quamuis n
ſed iudex territorij exequatur,l. à diuo pio,
re iudica.& ponit Bart.in d.§.is , qui, & Sali
unica. Et ſic ratione perſonæ ſubiectæ iud
aliquid gerere , quod uires ſuas extendat qu
ſas, & res ſibi non ſubditas . Secus ſi quis ſuu
non eſſet ratione perſonæ,nec etiam facult
tunc datio curatoris etiam generalis facta ip
ri non ualeret: & ita procedant allegata ſupra
trarium. Et hoc modo debent intelligi not.p
dum in l. generaliter, la 2.in finalibus uerbis,
epiſcopis,& clericis, qui prima fronte uidetur
re, quòd in caſu noſtro datio curatoris non u
quoad cauſam literæ cambii,quia dandus era
23 rator à iudice mercatorum . † Quærit enim
an epiſcopus pupillo ſeculari dare poſſit cle
in tutorem , an uero iudex ſecularis, qui eſt
pupilli , & dicit , quòd epiſcopus ſolus non p
quia pupillus ei non ſubeſt , nec etiam iudex
laris ſolus,quia clericus illi non ſubeſt,ſed am
bunt , & ſi ex eo , quòd pupillus , & clericus
reſpectu perſonæ non ſubſunt, uel ſoli Epiſ
uel ſoli iudici ſeculari , alter ſolus tutorem
non poteſt : ergo expreſsè innuit, quòd ſi pu
& clericus , ambo ſubeſſent Epiſcopo , ſol

ſcopus poſſet rõne ſubiectionis perſonę:ergo ſola ſu-
biectio perſonæ principaliter eſt in conſideratione.
Etiã cũ in caſu noſtro minor eſſet ſubiectus domino
Viceprãti rõne ſuæ perſonæ, rõne cuius ſubiectionis
dedit illi ſimpliciter curatorẽ generaliter ad omnes
lites,& cãs,talis datio ualebit, ſuumq́; effectum ope-
rabitur etiam quoad cãs, & lites, in quibus non eſſet
iudex,ſeu de quibus cognoſcere non poſſet per præ-
dicta,& maximè per tex.in d.c.fi.§.1.Si autem domi.
Viceptãs expreſſè dediſſet ipĩ minori curatorem ſpe
cialiter ad cãm, & litem literæ cambii, fortè talis da-
tio non ualuiſſet per not.à Bar.in d.l.1. C.de ſumma
Trini.& fid.catho.& in d.l.1. & in d.l.cum vnus, §. ſi
quis,ff.de bon.aucto.iud.poſſid.& in terminis per Sa
licet.in d.l.vnica.¶Tertio principaliter aduerſarij di
cunt,ſententiam eſſe nullam,ex quo à die commiſſę
tenutæ,cuius occaſione ſententia lata fuit, elapſum
fuit biennium , nam tenuta fuit commiſſa de anno
1511.die 9.Auguſti , & ſententia adiudicationis lata
fuit de anno 1515.die 26.Septembris,& ideò ſenten-
tia lata abſq; nouo proceſſu non ualuit per ea , q̃ po-
nit Bar.in l.prætor,§.in eum,ff.de bon.aucto.iud.poſ
ſid.l.fi.& ibi Bar.& alij,C.eo.tit.& per eundem Bar.in
l.ſi finita,§.ſi quis metu, ff.de dã.infe. cum ſi. Sed his
non obſtantibus dico ſententiam eſſe ualidam,quo-
niam aut uolumus dicere , elapſum fuiſſe biennium
à die commiſſæ tenutæ, ſeu commiſſi præcepti ante
tenutam datam,& hoc eſt falſum, quia de menſe Au
guſti anni 1511.commiſſum fuit præceptum, & po-
ſtea renouatum de menſe Maij anni 1512.& deinde
eodem menſe Maij fuit adepta tenuta, & ſic bieniũ
nõ erat elapſum: Aut uolumus dicere elapſum fuiſſe
biennium à die adeptæ tenutæ ante tempus adiudica
tionis factæ in ſolutum,& tunc dico,lapſum biennij
non obeſſe, ſed ſolum lapſum decennij,nã † ex quo
realiter fuit in poſſeſſionem immiſſus auctoritate iu-
dicis,ius adeptum ex illa tenuta ſolo animo retinet̃,
ut eſt caſus,ibiq́; Bar.& Pau.de Caſt. in d.l.ſi finita,§.
ſi quis metu. & propterea ſi ĩmiſſus de re diſceſſiſſet,
& ius ſuum proſequi neglexiſſet,nõ perderet ius ade-
ptum ex tenuta,& ex immiſſione reali p̱ lapſum bien
nij,niſi conſtaret,ꝙ de re diſceſſiſſet animo relinquẽ
di,uel elapſum fuiſſet decennium, ita declarat Paul.
de Caſt.in d.l.ſi finita,§.eum tñ, ibiq́; Io.de Imol. Et
licet per ſtatutum mercatorum præceptum exequu-
tiuum non duret,niſi per ſex menſes,ultra quos exe-
quutio fieri non põt,niſi renouetur, ob hoc tñ nõ ſe-
quitur,ꝙ ſi non fuerit infra ſex menſes renouatũ , re-
quiratur nouus proceſſus, prout requiritur, quando
lapſum fuiſſet biennium à die commiſſæ tenutæ an-
te, quam immiſſio realis facta eſſet, ut dictum fuit.
Sed poſt ſex menſes,& ultra præceptum ſemel com-
miſſum,& impetratum abſq; alio nouo proceſſu re-
nouari põt, ut in ſtatutis mercatorum hr̃. At in caſu
noſtro p̃ceptum cõmiſſum de menſe Auguſti anni
1511.fuit auctoritate iudicis renouatum de menſe
Maij anni 1512. & eodem menſe realis immiſſio fa-
cta fuit,per quã Baldaſſari de Cataneis fuit acquiſitũ
ius tenutæ,quod per lapſum biennij non amiſit,ut ſu
pra,ergo &c.¶Præterea animaduertendũ eſt, ꝙ nos
ſumus in pignore iudiciali † quod dr̃ eẽ,quando pro
exequutione ſententiæ diffinitiuæ capiũtur bona de-
bitoris,quo caſu non eſt locus primo, uel ſecũdo de-
creto,ſed poſt immiſſionem ad bonorum uenditio-
nem deuenitur,l.à diuo pio,§. in uenditione,ff.de re
iud.l.1.& per totum C. de exequu. rei iud.& idẽ eſt,
q̃n exequutio fieret p̱p̱ inſtr̃m,uel ſcriptũ aliud,quod
hẽret exequutionẽ paratã, ad tradita p̱ Bar. in l.cum
unus,in fi.uer.ff.de bonis aucto.iud.poſſid.nõ autem
ſumus in pignore prætorio,† quod eſt, q̃n rõne con-
tumaciæ fit immiſſio bonorũ,quo caſu locus eſt pri-
mo,& ſecũdo decreto,ut in d.l.ſi finita,§.iulianus cũ
ſimil.d.l.cũ vnus,& hẽtur per Pau.de Caſt.in d.l.ſi fi-
nita,§.ſi plures in 4. col.uer.2.quia nõ fit adiudicatio.
27 Mõ dđm eſt,† ꝙ licet ad pign⁹ iudiciale deueniri nõ
poſſit abſq; cãæ cognitione , & citatione partis, ut p̱
Alex.Bar.& alios in d.l.à diuo pio,§.in uenditione,ta
men ſi citatio , & cãæ cognitio fuerit omiſſa. p̱p̱ hoc
exequutio,uel pignus iudiciale non eſt nulla, ſeu nul
lũ,ſed in ſe ualet,quãuis ab illa poſſit appellari ꝓpter
omiſſum cãæ cognitionẽ,ut reuocetur, & ſi non fue-
rit appellatũ,quia fuerit elapſum tẽpus datũ ad appel
lãdũ,& res pro exequutione fuerit uẽdita,exequutio
amplius reuocari nõ põt,nec audiendus eſt debitor,
qui nõ appellauit,& ita fuit negligens , ꝙ res capta ꝓ
pignore,& exequutione fuit alienata, ita hẽtur p̱ Bar
tol.& Alex.in d.§ in uenditione,& dicit Ioã.de Imol.
poſt Ang.in d.l.ſi finita.§.poſtea ãt,ꝙ q̃n quis iure or-
dinario ſcđm decretum, & ſic adiudicationẽ rei im-
petrauit, debitor amplius non audietur,ſi offerret ſe
uelle ẽt infra biennium ſoluere, poſtq̃ ſecũdũ decre-
tũ fuit impetratum, dũmõ tempus datum ad appellã
dum,hoc eſt decem dierum lapſum fuerit, & appella
uerit.Sed in caſu noſtro pro exequutione ſententiæ
capta fuerunt q̃dã bona immobilia, & per ſententiã
fuerunt in ſolutum adiudicata,à quo ſententia adiu-
dicationis non fuit appellatum, quia tempus datum
ad appellandum fuit elapſum, deinde res fuit uendi-
ta,& alienata,ergo debitor non debet amplius audi-
ri ad effectum,ut ſententia exequutionis,& adiudica
tionis reuocetur etiam,poſito,ꝙ illa fuiſſet abſq; cãæ
cognitione lata: quod ultimum tñ eſt falſum, q̃n ad
ſententiam adiudicationis mediante cãæ cognitio-
ne proceſſum fuit,ut ex proceſſu apparet.Nec ab illa
ſententia infra tẽpora data ad appellãdũ fuit pro par-
te ipſius minoris appellatum per curatorem ſuũ,qui
notitiã ſententiæ habuit,cum ea fuerit illi intimata,
28 & notificata,&† minori ẽt currunt tẽpora data ad ap
pellãdum,q̃n curatorẽ habuit,q̱ ſit ſoluẽdo, & q̱ ſen
tẽtiæ ſciẽtiam,ac notitiam habuit,l.1.§. tutores,ff.q̃n
appel.ſit,& not.per ſcriben.in auth. hodie,C.de app.
per Alex.in conſi.95.in 2.col.uolu.2.& per Bartol.&
doc.in l.fi.C.ſi aduer.rẽ iudi.& l.properãdũ in fi.ibiq́;
Bar.Salic.& alij C.de iudi.¶Nec obſtat præmiſſis, ꝙ
licet tp̱a data ad appellãdũ fuerint elapſa,tñ minor ẽ
ad ea tp̱a reſtituẽdus, ut poſſit appellar̃,ex quo ꝓpter
illorũ lapſum fuit læſus,arg.eorũ,q̃ ſentit gl.in l.fi.C.
in quib.cau.in integ.reſti.non eſt neceſſ.ubi ad probã
dã læſionẽ rõne curſus tp̱is ſufficit probare curſum tẽ
poris.Vel ſaltẽ dicẽdũ eſt,ipſum minorẽ debere reſti
tui aduerſus ſnĩam adiudicationis,in qua minor fuit
29 læſus in precio,& æſtimatione rei, nam † ẽt aduerſus
ſentẽtiã,q̃ in rẽ iudicatã trãſiuit,minor reſtituitur, ſi
probet ſe fuiſſe ex ea enormiter læſum,l.minoribus,
& l.fin.C.ſi tuto.uel cur.interuen. & l.pen.& fin. C.ſi
aduer. rem iudi.cum ſimil. Quia reſpondetur, quòd
30 † aduerſus lapſum inſtantiæ primæ. & temporis da-
ti ad appellandum,minor in integrum non reſtituit̃,
quando curatorem,qui eſſet ſoluendo , habebat, d.l.
properãdum in fi.& Bar.in l.ſi minoris,ff.de admi.tu
31 to.cum alijs ſupra alleg.¶Præterea † ex quo ſenten-
tia adiudicationis lata fuit contra minorẽ, à qua ſen-
tentia non fuit infra ſua tempora appellatum,ex hoc
ſolo curſu tẽporis læſio nõ probat̃ propter geſtũ , qđ
præceſſit,hoc eſt propter ſentẽtiã latã,q̃ curſum tẽpo
ris præceſſit,ueluti eſt in caſu, in quo à ſententia lata
contra minorem non fuit appellatum infra tempo-
ra data ad appellandum, nam ex tali curſu temporis
læſio non probatur propter præſumptionem, quę eſt
pro ſententia : ita in terminis declarat Salic. in l.fin.

circa finem, C.in quibus cauſ.reſtit.in integr.non eſt
neceſſ.¶ Dicendum etiam in caſu noſtro uidetur, ꝙ
32 † ſentẽtia nõ poſſit per reſtitutionẽ in integrũ reſcin
di, cũ ad illius reſciſſionem per uiam appellationis
procedatur, ut ex proceſſu conſtat, nã remediũ ordi-
narium iuris cõis, hoc eſt remedium appellationis,
& remedium extraordinarium reſtõnis in integrum
ſimul cumulari, & eodem tp̃e inter eaſdem perſonas
exerceri non poſſunt, quãuis utrũq; cõpetere poſſit,
l.in cãe, ff.de mino. & optimè hẽtur per Barto.in l.ſi
33 minoris, ff. de admi.tuto. Præterea † aduerſus ſenten
tiam, q̃ tranſiuit in rem iudicatã, non datur reſtõ in
integrum, niſi de graui, & enormi læſione plenè ꝓ-
betur, l. ſi.ibiq; doctores, C.ſi aduer. rem iudicatam,
& c.1.cum ibi not. de reſtitut.in integ. Sed in caſu no
ſtro ex adiudicatione in ſolutum minor nõ fuit enor
miter læſus, quia res fuit pro uero, & iuſto pretio ad-
iudicata, ut conſtat ex relatione, ac æſtimatione fa-
cta per æſtimatores ad hoc à iudice aſſumptos, item
etiam ex dictis quorũdã aliorum teſtiũ examinatorũ
pro parte illorum de Cataneis, iuncta præſumptio-
ne, & coniectura de uera, ac iuſta æſtimatione indu-
cta per quædam alia inſtrumenta uenditionis, & em-
ptionis in proceſſu producta, ergo &c. ¶ Nec debent
obſtare dicta teſtium partis aduerſæ, ex quibus proba
34 ri uidetur, rẽ illam tunc fuiſſe maioris pretij, qm̃ † pu
to de iure ſtandum cẽ potius teſtibus, & æſtimatori-
bus, qui de minori pretio, & minori æſtimatione, &
ſic ad fauorem illorũ de Cataneis deponũt cũ oẽs in
illa minori conuenire dicantur, ut habetur in c. 1.de
arbit.in 6.& arg.l.1.§.ſi ſtipulanti, ff. de uerbo.oblig.
& per Abb. Anto.de Imol.in c.pen.de emp. & uendi.
per Salic.in l.2.C.de reſcin.uend.& per Ioã.de Imol.
in l.inter pares, in 2.col.ff.de re iud. Et in caſu noſtro
maximè ſtandum eſt potius probõni factæ ꝑ illos de
Cataneis, q̃ factæ per partem aduerſam, qm̃ illa cor-
roboratur ex probatione inſtrumenti à parte aduerſa
producti, quod per ſe optimam coniecturam de ue-
ra æſtimatione facit, arg.not.per Abb.& alios, in c.li-
cet cauſam, de probat.& per Barto.in l. ſi duo, ff.uti
poſſide.& per eũdem in terminis noſtris, in l.2. C. de
reſcin.uend.ibiq; Bald.& per Alex. in l.pretia rerũ, ff.
ad leg.Falcid. Præterea cum fuerint hinc inde teſtes
producti ſuper pretio, ac valore rei, & teſtes unius par
tis deponãt de maiori, teſtes uerò alterius partis de
minori pretio, & ſic inter ſe contrarij uideanť, profe-
ctò ille, q uult aduerſus læſionem in pretio contingẽ-
tem reſtitui, non põt dici plenè de læſione probaſſe,
qm̃ eius probõ ex dictis aliorum teſtiũ dubia reddiť,
c.in præſentia, de probatio. ita in terminis dicit Salic.
in d.l.2.uerſi.ulterius, in pen.col. & idem Io.de Imo.
35 in d.l.inter pares, in princ. in 2. col. ¶ Vltimo † cum
æſtimatio illorum de Cataneis fuerit facta ꝑ æſtima-
tores per iudicẽ ad hoc aſſumptos, illi potius eſt ſtan
dũ, q̃ æſtimationi factæ per ſimplices teſtes examina-
tos pro parte illius, qui uult aduerſus æſtimationem,
ꝑ æſtimatores factã in integrum reſtitui, qm̃ pretiũ,
& ualor rei de iure benè probatur per æſtimatores à
iudice aſſumptos, & præſertim qñ talis æſtimatio per
inſtrã publica, & per alios teſtes coadiuuatur, ſed per
ſimplices teſtes non benè, niſi cum maxima difficul-
tate probatur, ut habetur per Bart.& alios, in d.l.2. &
per Alexã.in d.l.pretia rerũ. Nec debet in caſu noſtro
cõſiderari, ꝙ teſtes illorũ de Cataneis deponũt ſuper
negatiua, & teſtes partis aduerſæ ſuper affirmatiua, &
plus creditur duobus affirmantibus, q̃ mille neganti
36 bus. gl.in l.diẽ, §.ſi plures, ff. de arbit.qm̃, † ueluti eſt
ex mente Bar.in d.§.ſi plures, in terminis noſtris ita
creditur negantibus, ſicut affirmantibus, ex quo ſu-
mus in ijs, quæ ſunt facti, de quibus teſtis ſcd̃m ſen-
ſum, & iudicium ſuum teſtficatur iuxta no.
& in d.l.pretia, quo caſu plus credendum eſt
uerisimiliora deponunt, ut per Io.de Imol.in
nul.& in d.l. 2. ibiq; Salic. & hoc præcipuè dici
in caſu noſtro, in quo pro parte illorum de Ca
ualor rei probatur per æſtimatores aſſumptos
magis credẽdum eſt, quàm teſtibus ſimplicibus
pra dictum eſt. Et ex his omnibus concluditur
tiam latam ualere. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Contra tutorem, qui pro pupillo litigauit, & in eius bonis*
quando exequutio ſententiæ fieri poſſit, & num.3.
Et quid ſi non eſſet legitimè tutor, num.3.
2 *Tutor teſtamentarius ſe adminiſtrationi facilius ingerit*
alius.
4 *Exequutio ſententię condemnatoriæ latæ contra pupillum*
tutorem eſt contra pupillum, & in eius bonis facienda
Et quomodo ſi tutor malè egerit, pupillo ſuccurratur.
5 *Etiam ſi culpa, & ex mora tutoris pupillus fuit condemn*
Et an exequutio in bonis pupilli etiam ratione expenſ
damni fieri poſſit, & num.6.
7 *Interpellatio facta à creditore quando debitorem, qui*
torem interpellauerat, in mora non conſtituat, &
id declaratur.
8 *Mora tutoris in quo noceat pupillo, & in quo non.*
9 *Pupillus an ex mora, & dolo tutoris teneatur ul*
principaliter tenebatur, & num.11.& 14.
10 *Debitor ratione moræ tenetur ſolum ad id, quo re*
ualuit uſque ad ſententiam, & non ultra.
Et quando etiam ultra, num.15.
11 *Pupillus conueniri poteſt ex mora tutoris, ut ultra*
obligationem teneatur ad illud augmentum obliga
ratione moræ in quantitatibus debitis creſcit.
12 *Interpellatio, & mora ultima an, et quãdo noceat, &*
15 *Aeſtimatio quantiplurimi quando non ſolum uſque ad ſe*
ſed etiã uſq; ad illius exequutionem creſcere, et deb
16 *Nouatio non fit, niſi expreſsè dicatur.*
17 *Pactum ad fauorem fideiuſſoris factum non prodeſt*
debitori, licet e contra ſecus ſit.

EPITOME.

SENTENTIAE latæ contra pupillum, e
torem etiam non legitimum, qui ſe liti obtul
quutionem contra pupillum, & in eius bonis
contra tutorem eſſe faciendam, etiam pro
& augmẽto pretii, quo res, ſeu quantitas deb
mi ualuit, propter morã ipſius tutoris, hic d

CONSILIVM CII.

IN cauſa exequutionis per Franc
titæ contra Oliuerium pupillum
dream eius tutorem uirtute ſent
de corbibus xxv. Frumenti, &
xxxvii.pro ſupplemento eius, quo
mi ualuit, ſuper iis, de quibus dubitatur, & pri
talis exequutio poſſit fieri contra dictum An
tutorem, & in eius bonis etiam pro expenſis
augmento. Secundo, an poſſit fieri contra pu
& in illius bonis, & tertio, an contra pupill
poſſit nedũ pro ſorte, hoc eſt pro corbibus
pro augmẽto pretii, quo plurimi ualuit, bř me
1 dio, nã quoad primũ uideretur, † exequution
poſſe ꝯtra ipſum Andreã tutorẽ, q ſe liti obtul
nõ eſſet legitimus tutor, uel ipſi adminiſtratio
peteret, l.4. in prin.ff.de re iudic. iunctis iis, q
tur in l.plautius, ff.de procura. cũ ubiq; nota
qa dolosè, & calũniosè pro pupillo litigauit,
ignotũ, C.de admin.tuto. & Alex. in d.l.4. Q
nõ obſtantibus ꝯtrariũ eſt uerius, nam regul
contra tutorem, q pro pupillo litigauit, & ſi
fuerit cõdẽnatus, exequutio fieri nõ poſſit in b

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN